Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

2. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

Answer Sheet No. : ....

(To be filled by the Candidate)

Roll No. | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No. ______________________

(In words)

Test Booklet No.

D—3806

PAPER—II

MARATHI

Time : 1¼ hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **16** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of fifty multiple-choice type of questions.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
   (iii) After this verification is over, the Serial No. of the booklet should be entered in the Answer-sheets and the Serial No. of Answer Sheet should be entered on this Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

   Example : (A) (B) ⬤ (D)

   where (C) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated in the Answer Sheet given **inside the Paper I booklet only**. If you mark at any place other than in the ovals in the Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your name or put any mark on any part of the test booklet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the test question booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**
12. **There is NO negative marking.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नज़्बर लिखिए।
2. इस प्रश्न-पत्र में पचास बहुविकल्पीय प्रश्न हैं।
3. परीक्षा प्रारज़्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निज़्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संज़्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ / प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
   (iii) इस जाँच के बाद प्रश्न-पुस्तिका की क्रम संज़्या उज़र-पत्रक पर अंकित करें और उज़र-पत्रक की क्रम संज़्या इस प्रश्न-पुस्तिका पर अंकित कर दें।
4. प्रत्येक प्रश्न के लिए चार उज़र विकल्प (A), (B), (C) तथा (D) दिये गये हैं। आपको सही उज़र के दीर्घवृज़ को पेन से भरकर काला करना है जैसा कि नीचे दिखाया गया है।

   उदाहरण : (A) (B) ⬤ (D)

   जबकि (C) सही उज़र है।
5. प्रश्नों के उज़र **केवल प्रश्न पत्र I के अन्दर दिये गये** उज़र-पत्रक पर ही अंकित करने हैं। यदि आप उज़र पत्रक पर दिये गये दीर्घवृज़ के अलावा किसी अन्य स्थान पर उज़र चिन्हांकित करते है, तो उसका मूल्यांकन नहीं होगा।
6. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
7. कच्चा काम (Rough Work) इस पुस्तिका के अन्तिम पृष्ठ पर करें।
8. यदि आप उज़र-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
9. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उज़र-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
10. **केवल नीले / काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें।**
11. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**
12. **गलत उज़र के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।**

MARATHI

PAPER—II

प्रश्नपत्रिका—II

Note : This paper contains **fifty** (50) objective-type questions, each question carrying **two** (2) marks. Attempt **all** of them.

टीप : या प्रश्नपत्रिकेत विविध विकल्प असलेले पन्नास (50) प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. दिवें-आगर ताम्रपटाचा काल कोणता ?

(A) शके ९८२

(B) शके १०१०

(C) शके ११११

(D) शके ११५०

2. शके ११५० मध्ये कोणता शिलालेख कोरला गेला ?

(A) पंढरपूर येथील विठ्ठलदेवाचा शिलालेख

(B) खोलेश्वर याचा आंबे शिलालेख

(C) चौऱ्यायशीचा शिलालेख

(D) पळसदेवाचा शिलालेख

3. काव्यरचना व रचनाकार यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	शिवलीलामृत	*(i)*	देविदास
(b)	गुरुचरित्र	*(ii)*	शेख महंमद्
(c)	योगसंग्राम	*(iii)*	श्रीधर
(d)	व्यंकटेश स्तोत्र	*(iv)*	सरस्वती गंगाधर

	(a)	*(b)*	*(c)*	*(d)*
(A)	*(iii)*	*(iv)*	*(ii)*	*(i)*
(B)	*(ii)*	*(iv)*	*(i)*	*(iii)*
(C)	*(iv)*	*(iii)*	*(ii)*	*(i)*
(D)	*(iv)*	*(ii)*	*(iii)*	*(i)*

4. काव्यरचना व शाहीर यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	अंधेरनगरी बेबंद राजा	*(i)*	रामजोशी
(b)	सुंदरा मनामध्यें भरली	*(ii)*	होनाजी बाळ
(c)	घन:शाम सुंदरा	*(iii)*	प्रभाकर
(d)	सवाई माधवरावांचा मृत्यू	*(iv)*	परशुराम

	(a)	*(b)*	*(c)*	*(d)*
(A)	*(iv)*	*(i)*	*(ii)*	*(iii)*
(B)	*(iii)*	*(iv)*	*(i)*	*(ii)*
(C)	*(ii)*	*(iii)*	*(iv)*	*(i)*
(D)	*(i)*	*(ii)*	*(iii)*	*(iv)*

5. सान्निध्य, व्याकरण, कोश, गुरुमुख, विवरण, व्यवहार इ० वरून कशाची निश्चिती होते ?

(A) ध्वनी

(B) औचित्य

(C) रस

(D) संकेत

6. आय० ए० रिचर्डस्‌ने समधाततेचा सिद्धान्त मांडला, तसेच स्वप्नसिद्धान्तही सांगितला.

(A) विधानाचा पूर्वार्ध चूक, उज़रार्ध बरोबर

(B) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर, उज़रार्ध बरोबर

(C) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर, उज़रार्ध चूक

(D) विधानाचा पूर्वार्ध चूक, उज़रार्ध चूक

7. उदाज़तेचा सिद्धान्त सांगणारा 'ऑन द सज़्लाइम' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(A) प्लेटो

(B) आर्किमिडीज

(C) लाँजायनस

(D) ॲरिस्टॉटल

8. सिद्धान्त व साहित्य मीमांसक यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	रस सिद्धान्त	*(i)*	कुंतक
(b)	ध्वनि सिद्धान्त	*(ii)*	भरत
(c)	रीति सिद्धान्त	*(iii)*	आनंदवर्धन
(d)	वक्रोक्ति सिद्धान्त	*(iv)*	वामन

	(a)	*(b)*	*(c)*	*(d)*
(A)	*(ii)*	*(iii)*	*(iv)*	*(i)*
(B)	*(iii)*	*(iv)*	*(ii)*	*(i)*
(C)	*(iv)*	*(iii)*	*(i)*	*(ii)*
(D)	*(i)*	*(ii)*	*(iii)*	*(iv)*

9. कादंबऱ्या व कादंबरीकार यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	विधवाकुमारी	*(i)*	श्री० व्यं० केतकर
(b)	ब्राह्मणकन्या	*(ii)*	वा० म० जोशी
(c)	हिंदोकथावर	*(iii)*	भा० वि० वरेरकर
(d)	रागिणी	*(iv)*	विभावरी शिरूरकर

	(a)	*(b)*	*(c)*	*(d)*
(A)	*(ii)*	*(iii)*	*(i)*	*(iv)*
(B)	*(i)*	*(ii)*	*(iii)*	*(iv)*
(C)	*(iii)*	*(i)*	*(iv)*	*(ii)*
(D)	*(ii)*	*(iv)*	*(i)*	*(iii)*

10. पुढील कवींची नावे कालक्रमानुसार लिहा.

(a) दासोपंत

(b) चोखामेळा

(c) मुक्तेश्वर

(d) सामराज

(A) *b, a, c, d*

(B) *a, c, d, b*

(C) *c, d, a, b*

(D) *d, a, c, b*

11. भाषेचे मूल्यमापन करणे हे भाषाविज्ञानाचे प्रयोजन नव्हे भाषेच्या विविध प्रयोगांमधील संरचनात्मक तज्वांचे वर्णन करणे, हे भाषाविज्ञानाचे मुज्य कार्य होय.

(A) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर, उज़रार्ध चूक.

(B) विधानाचा उज़रार्ध बरोबर, पूर्वार्ध चूक.

(C) विधानाचा पूर्वार्ध आणि उज़रार्ध दोन्ही बरोबर.

(D) विधानाचा पूर्वार्ध आणि उज़रार्ध दोन्ही चूक.

12. 'खोत' हा शज़्द कोणत्या भाषेतून मराठीत आला आहे ?

(A) उर्दू

(B) तुर्की

(C) अरबी

(D) फार्सी

13. 'इमारत' हा शज़्द कोणत्या भाषेतून मराठीत आला आहे ?

(A) फार्सी

(B) तुर्की

(C) उर्दू

(D) अरबी

14. 'लांग' व 'पारोल' असे वेगळेपण कोणी मांडले ?

(A) चॉज़्स्की

(B) सोस्यूर

(C) ज़्लूमफील्ड

(D) याकोज़्सन

15. हळहळ, गारगार, लखलख, खडखड या शज़्दांना काय ज़्हणतात ?

(A) पूर्णाज़्यस्त

(B) अंशाज़्यस्त

(C) समास

(D) पदावली

16. बोलींच्या अज़्यासाचे प्रमुख साधन ज़्हणजे ग्रियर्सनचा 'भारतीय भाषांचे सर्वेक्षण' हा अकरा खंडाचा ग्रंथ; त्याच्या सातव्या खंडात मराठी भाषेच्या बोलीं संबंधीची माहिती ग्रथित केलेली आहे.

(A) विधानाचा पूर्वार्ध आणि उज़रार्ध दोन्ही बरोबर

(B) विधानाचा पूर्वार्ध आणि उज़रार्ध दोन्ही चूक

(C) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर, उज़रार्ध चूक.

(D) विधानाचा पूर्वार्ध चूक, उज़रार्ध बरोबर.

17. 'एल्गार' हा शज़्द कोणत्या भाषेतून मराठीत आला आहे ?

(A) संस्कृत

(B) हिन्दी

(C) फार्सी

(D) तुर्की

18. आनुवंशिकता व सामाजिकता, चिन्हात्मकता व यादृच्छिकता तसेच निर्मितिशीलता व रचनाधिष्ठितता ही भाषेची लक्षणे आहेत.

कारण :

(A) ती भाषांच्या अज़्यासातून निष्पन्न झाली आहेत.

(B) ती इंग्रज व जर्मन अज़्यासकांनी मांडली आहेत.

(C) ती इतिहासाने सिद्ध केली आहेत.

(D) ती भाषेच्या तज़्वज्ञानाशी संबंधित आहेत.

19. कविवर्य बा॰सी॰मर्ढेकर हे 'दुसरे केशवसुत' ऴ्हणून ओळखले जातात.

कारण : त्यांनी केशवसुतांचे अनुकरण करून कवितालेखन केले.

(A) विधान व कारण दोन्ही बरोबर आहेत.

(B) विधान बरोबर परंतु कारण चुकले आहे.

(C) विधान चुकले आहे परंतु कारण बरोबर आहे.

(D) विधान व कारण दोन्ही चुकली आहेत.

20. महानुभाव ग्रंथकार व त्यांचे ग्रंथ यांच्या जोड्या लावा.

	ग्रंथकार		**ग्रंथ**
(a)	महदंबा	*(i)*	दृष्टान्तपाठ
(b)	दामोदर पंडित	*(ii)*	ऋद्धिपूरवर्णन
(c)	केशिराजबास	*(iii)*	उद्धवगीता
(d)	पंडित नारायण बहाळिये व्यास	*(iv)*	मातृकीरुक्मिणीस्वयंवर

	(a)	*(b)*	*(c)*	*(d)*
(A)	*(iv)*	*(iii)*	*(i)*	*(ii)*
(B)	*(ii)*	*(iii)*	*(iv)*	*(i)*
(C)	*(iv)*	*(i)*	*(ii)*	*(iii)*
(D)	*(i)*	*(ii)*	*(iii)*	*(iv)*

21. संतवचने व संत यांच्या जोड्या लावा.

	संतवचन		**संत**
(a)	पतितपावन नव्हेसि ऴ्हणुनि जातो माघारा	*(i)*	जनाबाई
(b)	मना सज्जना भक्तिपंथेंचि जावें	*(ii)*	सोयराबाई
(c)	स्त्रीजन्म ऴ्हणवुनी न व्हावें उदास	*(iii)*	रामदास
(d)	अवघा रंग एक झाला	*(iv)*	नामदेव

	(a)	*(b)*	*(c)*	*(d)*
(A)	*(i)*	*(ii)*	*(iv)*	*(iii)*
(B)	*(ii)*	*(i)*	*(iv)*	*(iii)*
(C)	*(iv)*	*(iii)*	*(ii)*	*(i)*
(D)	*(iv)*	*(iii)*	*(i)*	*(ii)*

22. काव्योक्ती व कवी यांच्या जोड्या लावा.

	काव्योक्ती		कवी
(a)	एक मागता डोळे दोन देव देतसे जन्मांधाला	*(i)*	यशवंत
(b)	वाढूं दे कारागृहाच्या भिंतीची उंची किती	*(ii)*	गोविंदाग्रज
(c)	हे रक्त जसेच्या तसेच साकळलेले	*(iii)*	बा.सी.मर्ढेकर
(d)	क्षण एक पुरे प्रेमाचा	*(iv)*	बालकवी

	(a)	*(b)*	*(c)*	*(d)*
(A)	*(iii)*	*(i)*	*(iv)*	*(ii)*
(B)	*(ii)*	*(i)*	*(iv)*	*(iii)*
(C)	*(i)*	*(iii)*	*(ii)*	*(iv)*
(D)	*(iv)*	*(ii)*	*(iv)*	*(iii)*

23. दोन संतांचे शिष्यत्व स्वीकारणारी संत कवयित्री कोण?

(A) मुक्ताबाई

(B) बहिणाबाई

(C) निर्मळा

(D) कान्हुपात्रा

24. पुढील कादंबऱ्यांची मांडणी कालानुक्रमे करा.

(a) अल्ला हो अकबर

(b) अश्रू

(c) वीरधवल

(d) उष:काल

(A) *a, c, d, b*

(B) *c, d, a, b*

(C) *d, a, c, b*

(D) *a, b, d, c*

25. ‘शेषप्रश्न’ या वरेरकरकृत भाषांतरित कादंबरीचे मूळ लेखक कोण ?

(A) रवींद्रनाथ टागोर

(B) शरच्चंद्र चतर्जी

(C) प्रभातकुमार मुखर्जी

(D) अरविंद घोष

26. ‘व्याकरणात्मक रचनांमधून विशिष्ट परिणाम साधण्यासाठी केलेली निवड’ ही व्याज़्या कशाची ?

(A) शैली

(B) कविता

(C) पदिम

(D) सुरावली

27. पुढील बखरींचा कालानुक्रम लावा.

(a) एज़्याण्णव कलमी बखर

(b) भाऊसाहेबांची बखर

(c) पाणिपतची बखर

(d) सप्तप्रकरणात्मक चरित्र

(A) *a, b, c, d*

(B) *d, c, b, a*

(C) *a, d, c, b*

(D) *b, d, a, c*

28. ‘ऐतिहासिक पत्रबोध’ या पत्रसंग्रहाचे संपादक कोण ?

(A) वासुदेवशास्त्री खरे

(B) गो स सरदेसाई

(C) वि.का.राजवाडे

(D) दज़ो वामन पोतदार

29. दासोपंतांनी 'गीतार्णव' आणि वामनपंडितांनी 'यथार्थदीपिका' अशा रचना केल्या असून ही दोन्ही टीकाभाष्ये होत.

(A) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर उत्तरार्ध चूक

(B) विधानाचा पूर्वार्ध चूक उत्तरार्ध बरोबर

(C) संपूर्ण विधान बरोबर आहे.

(D) संपूर्ण विधान चूक आहे.

30. लघुकथा हा नियतकालिकांनी घडवलेला नि:सत्त्व साहित्यप्रकार होय, ही भूमिका कोणाची ?

(A) विद्याधर पुंडलीक

(B) भालचंद्र नेमाडे

(C) म॰ द॰ हातकणंगलेकर

(D) विलास सारंग

31. 'आदिबंधात्मक समीक्षा' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?

(A) गंगाधर पाटील

(B) पुरुषोत्तम पाटील

(C) म॰ सु॰ पाटील

(D) एम॰ पी॰ पाटील

32. 'अभिरुची' या नियतकालिकाचे संस्थापक संपादक कोण ?

(A) ह॰ वि॰ मोटे

(B) अनंत अंतरकर

(C) श्री॰ पु॰ भागवत

(D) पु॰ आ॰ चित्रे

33. पुढील दलित आत्मकथने कालक्रमानुसार लिहा.

(a) आठवणींचे पक्षी

(b) उचल्या

(c) मला उद्ध्वस्त व्हायचंय

(d) उपरा

(A) *c, d, b, a*

(B) *a, d, c, b*

(C) *d, a, b, c*

(D) *b, c, d, a*

34. लोकमान्य टिळकांना मंडालेच्या कारावासाची शिक्षा व्हावयास कारणीभूत झालेला अग्रलेख कोणता ?

(A) भासाची भवितव्यता

(B) आमच्या देशाची स्थिती

(C) स्पष्टवक्तेपणाचे प्रयोग

(D) सरकारचे डोके ठिकाणावर आहे काय ?

35. 'स्त्रीपुरुषतुलना' या निबंधाचे लेखन कोणी केले ?

(A) पंडिता रमाबाई

(B) काशीबाई कानिटकर

(C) ताराबाई शिंदे

(D) गिरिजाबाई केळकर

36. 'भावमुद्रा', 'पैस', 'जातक कथा', 'व्यासपर्व' हे लेखन कोणी केले ?

(A) इरावती कर्वे

(B) दुर्गा भागवत

(C) गीता साने

(D) कृष्णाबाई मोटे

37. ‘साहित्य हा जीवनाचा आरसा होय’, ही भूमिका कोणाची ?

(A) मॅथ्यू आर्नोल्ड

(B) ॲरिस्टॉटल

(C) टी० एस० इलियट

(D) आर० जी० कॉलिंगवूड

38. ‘देवासुरद्वंद्वाचा सिद्धान्त’ कोणी मांडला ?

(A) विश्राम बेडेकर

(B) दि० के० बेडेकर

(C) के० ना० वाटवे

(D) श्री० ना० बनहट्टी

39. पुढीलपैकी कोण सौंदर्यशास्त्राचे अज़्यासक नव्हते ?

(A) शरच्चंद्र मुज़्तिबोध

(B) सुरेन्द्र बारलिंगे

(C) प्रभाकर पाध्ये

(D) द० ग० गोडसे

40. ‘ऐतिहासिक मराठी शज़्दकोशा’चे संपादक कोण ?

(A) शं० ग० दाते

(B) श्री० व्यं० केतकर

(C) य० न० केळकर

(D) ह० अ० भावे

41. ‘संशय का मनीं आला’ हे पद कोणत्या नाटकातील आहे ?

(A) भावबंधन

(B) राजसंन्यास

(C) द्रौपदी

(D) संशयकल्लोळ

42. पुढीलपैकी कोणता शब्द लेखनविषयक नियमांनुसार बरोबर आहे ?

(A) शार्दुल विक्रीडित

(B) शार्दूल विक्रीडीत

(C) शार्दूल विक्रीडित

(D) शार्दुल वीक्रीडीत

43. 'साहुकार म्हणजे राज्याची व राज्यश्रीची शोभा' हे वाक्य कोणत्या ग्रंथातील आहे ?

(A) कौटिल्याचे अर्थशास्त्र

(B) आज्ञापत्र

(C) मनुस्मृती

(D) धर्मसिंधू

44. 'झोऱ्या', 'कावड', 'साक', 'साकरू' हे शब्द कोणत्या बोलीभाषेत आढळतात ?

(A) वऱ्हाडी

(B) डांगी

(C) अहिराणी

(D) हळबी

45. 'पंचधारा' हे नियतकालिक कोणत्या संस्थेमार्फत प्रकाशित होते ?

(A) मराठवाडा साहित्य परिषद्

(B) महाराष्ट्र साहित्य परिषद्

(C) मुंबई मराठी ग्रंथसंग्रहालय

(D) आंध्र मराठी साहित्य परिषद्

पुढील उतारा वाचून त्याखलील प्रश्नांची उज़्रे लिहा.

कलाकृतीचा रसास्वाद घेणे ज़्हणजे तिच्याशी समरस होणे, आणि समरसतेचा हा अनुभव क्वचित अस्वस्थ करणारा असला तरीही सुखदायकच असतो. एखाद्या कलाकृतीचे रसग्रहण करीत असताना आपोआपच चिज़्वृज़्ाी एकाग्र होणे, आत्मविस्मृती होणे, त्या अनुभवाने स्वत:ची जाणीव समृद्ध झाल्याची प्रतीती येणे, तो अनुभव पुन: पुन: घ्यावासा वाटणे, आणि दरवेळच्या पुनर्भेटीत नावीन्य आढळणे, ही अतिशय सुखकारक गोष्ट आहे. हास्य–निर्मळ, मोकळे हास्य–ही जशी शरीरमन: स्वाथ्याची निश्चित खूण आहे, तशीच हे सुख अनुभवणे ही कलाकृतीशी समरस होता आल्याची. चांगल्या गाण्याला द्यावी तसे मन इतर कलांतील कलाकृतींनाही सतत दाद देत असते. कुंथत, लांबट, चेह–याने कुठे कलाकृतीची चालू असेल तर निश्चित समजावे की, येथे काही तरी घोटाळा आहे! कलाकृतीचा आस्वाद हा नुसता डोज़्याने, बुद्धीने घेता येत नाही. तो संपूर्ण व्यज़्तिमज़्वानेच घ्यावा लागतो. प्रथम संवेदनांनी, मनाने, हृदयाने घ्यावा लागतो. बुद्धी मग त्याचा पाठपुरावा करील. ज़्हणून 'समरस' होता येण्याची शज़्ती प्रथम असावी लगते, आणि ह्या झ्त्याचे उगमस्थान जीवनाची आस्वाद–वृज़्ाी हेच आहे. त्यातही पुन: कलास्वादवृज़्ाी असली तरी तेवढयानेच सर्व कलांचा आस्वाद घेता येतो असे नाही. ज़्हणून पोहो्यात काही यायचे असेल तर आपल्या आडात काय आहे हे आधी आणि प्रामाणिक पणे जाणायला हवे.

46. कलाकृतीचा रसास्वाद घेणे ज़्हणजे काय ?

(A) कलाकृती समजावून घेणे

(B) कलाकृतीशी समरस होणे

(C) कलाकृतीचे वाचन करणे

(D) काय वाचले ते विसरून जाणे

47. आस्वादात सुखकारक गोष्ट कोणती ?

(A) शरीर व मन सैलावणे

(B) वेगळाच अनुभव अनुभवला येतो

(C) लेखकाचा नव्याने परिचय होतो

(D) नावीन्याची अनुभूती

48. हास्य ही कशाची खूण आहे.

(A) चिडवण्याची

(B) विनोदाची

(C) शरीर व मन:स्वास्थाची

(D) सांगणे कठीण आहे

49. कलाकृतीचा आस्वाद कसा घ्यावा लागतो ?

(A) समग्र व्यक्तिमत्त्वाने

(B) डोळ्याने

(C) बुद्धीने

(D) शब्दकोशाच्या साह्याने

50. 'पोहऱ्यात काही यायचे असेल तर आपल्या आडात काय आहे हे आधी आणि प्रमाणिकरणे जाणायला हवे'! असे लेखक का म्हणतो ?

(A) विहिरीत पाणी असावे अशी अपेक्षा असल्यामुळे.

(B) आस्वादकाचे व्यक्तिमत्त्व समृद्ध असावे अशी अपेक्षा असल्यामुळे.

(C) आड आणि पोहरा यांच्याविषयी विशेष आस्था असल्यामुळे.

(D) पोहऱ्यापेक्षा विहीरीचे महत्व अधिक असल्यामुळे.

- o O o -

Space For Rough Work